

Olsztyn, 25 stycznia 2023 r.

PS-III.9521.8.2022

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 10 d ust. 8 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych¹, w związku z § 19 ust. 2- 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych², Ewa Osenkowska – inspektor wojewódzki oraz Paulina Błażewicz – inspektor wojewódzki Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie³ przeprowadziły w dniach 25.11.2022 r. - 23.12.2022 w trybie zdalnym, wynikającym z Zarządzenia Nr 145 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 8 czerwca 2020 r. w sprawie wprowadzenia kontroli zdalnej tj. bez osobistej obecności kontrolerów, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowanie ewentualnych zaleceń pokontrolnych, kontrolę problemową organizatora turnusów rehabilitacyjnych, w których uczestniczą osoby niepełnosprawne korzystające z dofinansowania uczestnictwa w turnusie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, tj. **Kompleks Wypoczynkowo – Konferencyjny Mazur Syrenka Sp. z o. o., Krutyń 14, 11-710 Piecki**, zwanego dalej: „organizatorem”.

Wyniki przeprowadzonej kontroli przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli z dnia 16 stycznia 2023 r., podpisanym w dniu 18.01.2023 r. przez upoważnionego Członka Zarządu Panią Ellen Witulski - nie zgłoszono zastrzeżeń.

Przedmiot kontroli obejmował spełnianie warunków i obowiązków organizatora turnusów rehabilitacyjnych wpisanego do rejestru prowadzonego przez wojewodę, wynikających z ustawy o rehabilitacji i rozporządzenia w sprawie turnusów, a w szczególności stwierdzenie prawidłowości realizacji turnusów na podstawie oceny ich przebiegu, z uwzględnieniem programów turnusów, doboru kadry oraz miejsca realizacji tych turnusów, biorąc pod uwagę rodzaje turnusów oraz rodzaje niepełnosprawności lub dysfunkcji albo schorzeń uczestników tych turnusów.

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 558 ze zm. (zwaney dalej „ustawą o rehabilitacji”).

² Dz. U. z 2007 r. Nr 230, poz. 1694 ze zm. (zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie turnusów”).

³ Na podstawie upoważnień Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18 listopada 2022 r. FKIV.0030.961.2022

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

Wpis obowiązujący w kontrolowanym okresie, uprawniał do organizacji turnusów:

- usprawniająco – rekreacyjnych,
- rekreacyjno- sportowych i sportowych,
- szkoleniowych,
- rozwijających zainteresowania i uzdolnienia,
- nauki niezależnego funkcjonowania z niepełnosprawnością, dla grup osób z dysfunkcjami:
- narządu ruchu, z wyłączeniem osób poruszających się na wózkach inwalidzkich,
- z upośledzeniem umysłowym,
- z chorobą psychiczną,
- z padaczką,
- ze schorzeniami układu krążenia,
- z wadami postawy,
- z cukrzycą,
- ze schorzeniami neurologicznymi.

Zespół kontrolny, na podstawie przedstawionej dokumentacji potwierdził zgodność doboru dysfunkcji uczestników turnusów z uprawnieniami ośrodka.

Ustalono, że organizator zrealizował kontrolowane turnusy we własnym obiekcie, w ośrodku Kompleks Wypoczynkowo – Konferencyjny Mazur Syrenka Sp. z o. o., Krutyń 14, 11-710 Piecki. Ośrodek posiada wpis do Rejestru ośrodków prowadzonego przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego - nr wpisu OD/28/0001/21 z dnia 25 stycznia 2021 r. i zachowuje ważność do dnia 25 stycznia 2024 r.

Ośrodek uprawniony jest do przyjmowania zorganizowanych grup turnusowych osób niepełnosprawnych z dysfunkcją:

- z dysfunkcją narządu ruchu, z wyłączeniem osób poruszających się na wózkach inwalidzkich,
- z upośledzeniem umysłowym,
- z chorobą psychiczną,
- z padaczką,
- ze schorzeniami układu krążenia,
- z wadami postawy,
- z cukrzycą,
- ze schorzeniami neurologicznymi, na następujące turnusy rehabilitacyjne:
- usprawniająco -rekreacyjny,
- rekreacyjno-sportowy i sportowy,
- szkoleniowy,
- rozwijający zainteresowania i uzdolnienia,
- nauki niezależnego funkcjonowania z niepełnosprawnością.

Z informacji przekazanej przez jednostkę kontrolowaną, dotyczącej zrealizowanych w 2021 r. turnusów rehabilitacyjnych, w których uczestniczyły osoby niepełnosprawne korzystające z dofinansowania ze środków PFRON, jak również z przesłanej przez organizatora turnusów, w terminie informacji dla wojewody za rok 2021 o zorganizowanych turnusach rehabilitacyjnych (...) wynika, że organizator zorganizował w okresie objętym kontrolą 3 turnusy usprawniająco – rekreacyjne. Turnusy odbyły się w terminach: 07.07. - 21.07.2021r., 11.07. - 25.07. 2021 r., 14.08. - 28.08.2021r.

Przeprowadzono szczegółową kontrolę wybranego losowo turnusu zrealizowanego w terminie od 11 lipca 2021 r. do 25 lipca 2021 r. Czas trwania kontrolowanego turnusu rehabilitacyjnego wyniósł 14 dni - zgodnie z art. 10 c ust. 5 pkt 1 ustawy o rehabilitacji (...).

Na podstawie informacji o przebiegu turnusu rehabilitacyjnego prowadzonych dla wszystkich uczestników, podpisanych przez kierownika turnusu i lekarza można stwierdzić, że turnusy zostały zrealizowane zgodnie z przedstawionym programem.

Zajęcia indywidualne i grupowe na turnusie rehabilitacyjnym zorganizowane były w wymiarze nie mniejszym niż 6 godzin dziennie, stosownie do § 12 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia oraz art. 10 c ust.6 pkt 2 ustawy o rehabilitacji (...). W trakcie trwania turnusu realizowane były takie zajęcia rekreacyjne jak m.in. zajęcia na siłowni, spacery po okolicy z przewodnikiem, spływy kajakowe, przewozy łodzią po rzece, przewozy bryczką.

Weryfikując obowiązek zapewnienie odpowiedniej kadry podczas turnusu, oparto się na sporządzonym, podczas przeprowadzania czynności kontrolnych, przez Organizatora wykazie kadry odpowiedzialnej za prawidłowy przebieg turnusu, i udostępnionych dokumentach potwierdzających kwalifikacje osób stanowiących kadrę odpowiedzialną za przebieg kontrolowanych turnusów (umowy, dyplomy, prawa wykonywania zawodu itd.).

Na podstawie wyżej wymienionych dokumentów stwierdzono, że kadrę kontrolowanego turnusu stanowili: kierownik turnusu, fizjoterapeuta i lekarz. Członkowie kadry posiadali odpowiednie kwalifikacje.

Organizator zapewnił możliwość skorzystania z opieki lekarskiej podczas turnusu, co wynika z umowy podpisanej przez organizatora turnusów z lekarzem na wykonywanie badań lekarskich uczestników turnusów rehabilitacyjnych (na początku i końcu turnusu, a także w trakcie w przypadku takich potrzeb), oraz z informacji o przebiegu turnusu rehabilitacyjnego podpisanych przez lekarza. W oświadczeniach organizator potwierdził fakt przeprowadzenia badań lekarskich na początku kontrolowanego turnusu tj.12.07.2021 r. i na końcu, czyli 25.07.2021 r.

W badanym obszarze stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Szczegółowa kontrola wybranego losowo turnusu zrealizowanego w terminie od 11 lipca 2021 r. do 25 lipca 2021 r. wykazała, że na tym turnusie przebywały 2 osoby.

Poprzez powyższe działanie organizator **naruszył art. 10 c ust. 5 ustawy o rehabilitacji(...)**, który stanowi, że turnusy organizowane są dla grup liczących niemniej niż 20 osób, a czas trwania turnusów wynosi co najmniej 14 dni, oraz § 13 rozporządzenia zgodnie, z którym za dobór uczestników turnusu odpowiada organizator, zatem jeżeli zamierza zorganizować turnus rehabilitacyjny, powinien podjąć skuteczne działania służące zapewnieniu wymaganej liczby uczestników, tj. zorganizowanie grupy liczącej nie mniej niż 20 uczestników.

Ponadto, został naruszony § 12 ust.1 pkt 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 roku w sprawie turnusów rehabilitacyjnych, poprzez **błędne sporządzenie informacji dla wojewody o zorganizowanych w 2021 roku turnusach rehabilitacyjnych**. Zgodnie z ww. przepisem do obowiązków organizatora należy przekazywanie wojewodzie informacji o zrealizowanych w poprzednim roku kalendarzowym turnusach rehabilitacyjnych. Informacja ta powinna być sporządzona rzetelnie z uwzględnieniem liczby tych turnusów i liczby uczestników (z wyłączeniem opiekunów i innych osób przebywających w ośrodku) z uwzględnieniem osób, które korzystały z dofinansowania ze środków PFRON.

Jednocześnie, na podstawie złożonej informacji dla wojewody za rok 2021, sporządzonego zestawienia, tj. wypełnionego przez organizatora załącznika nr 1, listy osób niepełnosprawnych biorących udział w turnusach, korzystających z dofinansowania PFRON oraz oświadczeń dotyczących rezygnacji 3 osób z udziału w turnusach, stwierdzono co następuje: wystąpienie rozbieżności pomiędzy liczbą zgłoszonych wojewodzie osób biorących udział w turnusach – organizator w informacji dla wojewody za rok 2021 o zorganizowanych turnusach rehabilitacyjnych (...) podał ogółem 9 osób niepełnosprawnych korzystających z dofinansowania PFRON. Tym czasem w załączniku nr 1 wskazał 8 osób niepełnosprawnych korzystających z dofinansowania PFRON. Ponadto, w załączonej na potrzeby kontroli liście osób niepełnosprawnych biorących udział w turnusach, korzystających z dofinansowania PFRON, wykazanych jest 10 osób łącznie i osoby te uwzględnione są we wszystkich terminach odbytych turnusów w 2021 r. Z ww. listy wynika ponadto, że w terminie 14.08. - 28.08.2021r. miało wziąć udział w turnusie 6 osób, z czego 3 zrezygnowały. Organizator dołączył oświadczenia w tej sprawie.

2. Podczas kontroli stwierdzono, że organizator posiada ramowy program turnusu usprawniająco -rekreacyjnego. W **programie nie ujęto celu turnusu rehabilitacyjnego**, zgodnie z art. 10 c ust 6 pkt 1 ustawy o rehabilitacji (...), poprzez podanie, iż jest nim np. poprawa stanu zdrowia i sprawności fizycznej oraz psychicznej, propagowanie form czynnego wypoczynku poprzez ćwiczenia fizyczne, aktywność turystyczną i współzawodnictwo sportowe itp.

3. Kontrola wykazała, iż organizator turnusów **nie zapewnił stałej opieki pielęgniarzkiej**.

Powyższe zostało stwierdzone brakiem odpowiednich dokumentów potwierdzających zatrudnienie pielęgniarki na czas trwania kontrolowanego turnusu i potwierdzone dodatkowo w rozmowie telefonicznej przewodniczącej zespołu kontrolnego z Panią Ellen Witulski - Członka Zarządu udzielającego informacji w dniu 08.12.2022 r. (notatka z rozmowy znajduje się

w dokumentacji Wydziału Polityki Społecznej pod znakiem sprawy PS-III.9521.8.2022). Działanie to było niezgodne z § 12 ust 1 pkt 5 rozporządzenia w sprawie turnusów, który jednoznacznie stanowi, że organizator turnusów powinien zapewnić osobom niepełnosprawnym stałą opiekę pielęgniarską i umożliwić korzystanie z opieki lekarskiej podczas turnusów.

4. W kontrolowanym turnusie, zorganizowanym w terminie od 11 lipca 2021 r. do 25 lipca 2021 r. organizator przechowywał następującą dokumentację:

- wpis do rejestru organizatorów,
- wpis do rejestru ośrodków,
- programy turnusów,
- informacje o kadrze,
- informacje o uprawnieniach kadry,
- umowę na wykonywanie przez lekarza badań lekarskich uczestników turnusów rehabilitacyjnych (na początku i końcu turnusu, a także w trakcie w przypadku takiej potrzeby),
- umowę z fizjoterapeutą na kompleksową obsługę turnusów rehabilitacyjnych,
- informację o przebiegu turnusu rehabilitacyjnego,
- informację o wyborze turnusu rehabilitacyjnego,
- oświadczenie organizatora turnusu rehabilitacyjnego,
- informację o przyznaniu dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym.

W dniu 08.12.2022 r. przewodnicząca zespołu kontrolnego zwróciła się do organizatora w wiadomości e-mail o dostanie brakujących informacji i dokumentacji potwierdzającej rodzaj niepełnosprawności lub rodzaju schorzenia (dysfunkcji) uczestników turnusu. Z odpowiedzi e-mail organizatora wynikało, że nie są w posiadaniu ww. informacji, ale są w trakcie jej odzyskiwania (przedmiotowy e-mail znajduje się w dokumentacji Wydziału Polityki Społecznej pod znakiem sprawy PS-III.9521.8.2022). W piśmie, które wpłynęło w dniu 15.12.2022 r. do tut. Urzędu będącym uzupełnieniem dokumentów, organizator potwierdził, że zwrócił się do uczestników turnusu z prośbą, aby zawnioskowali do Miejskiego Zespołu ds. Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych w Olsztynie o wydanie im stosownej dokumentacji, wypełnianej na potrzeby turnusu, potwierdzającej rodzaj ich niepełnosprawności lub rodzaj schorzenia (dysfunkcji).

W dniu 19.12.2022 r. wpłynęły do tut. Urzędu dokumenty wysłane przez organizatora turnusu,

dot. uczestników kontrolowanego turnusu, potwierdzające rodzaj niepełnosprawności uczestników turnusu i rodzaj schorzenia (dysfunkcji), tj. wniosek o dofinansowanie ze środków PFRON uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym, wniosek lekarza o skierowanie na turnus rehabilitacyjny, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Na podstawie dostanej dokumentacji, zespół kontrolny potwierdził zgodność doboru dysfunkcji uczestników turnusów z uprawnieniami ośrodka.

W związku z wyjaśnieniami organizatora i informacjami o braku stosownej dokumentacji, można stwierdzić (dla wszystkich osób z dofinansowaniem), **całkowity brak gromadzenia i przechowywania informacji oraz dokumentacji o rodzaju niepełnosprawności uczestnika lub jego rodzaju schorzenia (dysfunkcji)**. Należy zaznaczyć, że dokumenty te były w posiadaniu Miejskiego Zespołu ds. Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych w Olsztynie, a nie organizatora i zostały wydane dopiero uczestnikom turnusu na wniosek, a następnie udostępnione przez nich organizatorowi na potrzeby kontroli.

Powyższe wskazuje, iż organizator turnusów **nie przechowywał informacji o rodzaju niepełnosprawności uczestników turnusów rehabilitacyjnych lub rodzaju schorzenia (dysfunkcji)** tych uczestników oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, co było niezgodne z § 12 ust. 1 pkt 10 lit. b i g rozporządzenia w sprawie turnusów w związku z art. 10 c ust. 7 pkt 5 ustawy o rehabilitacji, które stanowią, że organizator przez okres 3 lat przechowuje informacje o rodzaju niepełnosprawności uczestnika lub rodzaju schorzenia (dysfunkcji), a także inne dokumenty niezbędne przy organizacji turnusów.

Uwzględniając przedstawione powyżej nieprawidłowości, funkcjonowanie kontrolowanej jednostki oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

ZALECENIE POKONTROLNE

W związku z powyższym, wnoszę o realizację następujących zaleceń:

1. Zapewnienie podczas organizowanych turnusów stałej opieki pielęgniarskiej zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych.
2. Przeprowadzanie turnusów rehabilitacyjnych w grupach zorganizowanych liczących nie mniej niż 20 uczestników, zgodnie z art. 10c ust. 5 ustawy o rehabilitacji (...) oraz § 13 rozporządzenia w sprawie turnusów rehabilitacyjnych.
3. Przechowywanie przez okres 3 lat dokumentów niezbędnych przy realizacji turnusów rehabilitacyjnych, zgodnie z art. 10 c ust. 7 pkt 5 ustawy o rehabilitacji (...), w tym informacji o rodzaju niepełnosprawności uczestnika lub o rodzaju schorzenia (dysfunkcji), zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 10 lit. b i g rozporządzenia w sprawie turnusów, to jest dokumentów

potwierdzających, iż w turnusach wzięły udział osoby niepełnosprawne, które w myśl § 3 ww. rozporządzenia, posiadają ważne orzeczenie, o którym mowa w art. 1 art. 5 pkt 1a lub art. 62 ww. ustawy oraz oświadczeń organizatora.

4. Opracowywanie programów turnusu z większą starannością, przede wszystkim jasne określenie celu turnusu poprzez podanie, iż jest nim np. poprawa stanu zdrowia i sprawności fizycznej oraz psychicznej, propagowanie form czynnego wypoczynku poprzez ćwiczenia fizyczne, aktywność turystyczną i współzawodnictwo sportowe itp.

5. Przekazywanie wojewodzie rzetelnej informacji o zrealizowanych w poprzednim roku kalendarzowym turnusach rehabilitacyjnych, zgodnie z §12 ust. 1 pkt 8 ww. rozporządzenia.

Zgodnie z § 21 ust. 3 rozporządzenia w sprawie turnusów, należy poinformować Wojewodę Warmińsko - Mazurskiego, **w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, o wykonaniu zaleceń lub o przyczynach ich niewykonania.**

Powyższy termin, według § 21 ust. 4 rozporządzenia w sprawie turnusów, może być przedłużony przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego, na wniosek organizatora turnusów, nie dłużej jednak niż o kolejne 30 dni, o czym powiadamia się na piśmie organizatora turnusów i centrum pomocy właściwe dla miejsca prowadzenia kontroli.

Organizator turnusów, stosownie do § 21 ust. 5 rozporządzenia w sprawie turnusów, może zgłosić na piśmie umotywowane zastrzeżenia w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń.

Stwierdzenie tych samych nieprawidłowości w trakcie kolejnych kontroli, może skutkować wykreśleniem z rejestru zgodnie z art. 10d ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, tj. z powodu niespełniania wymogów dotyczących organizatorów turnusów rehabilitacyjnych. Organizator, który został wykreślony z odpowiedniego rejestru na podstawie art. 10d ust. 6 ww. ustawy, nie może złożyć wniosku o dokonanie wpisu do odpowiedniego rejestru przed upływem 2 lat od dnia wykreślenia.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Urszula Jędrzychowska
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej